

મહારસ્તાન બંબલ

ઉર્દુ

ગુલીસ્તાને કબાલી

શબ્દ

અશ્વર કયા કશા સીતમ કરતેહેં થોડી જીન્દગાનીપર
અનતેહેં હવાકા પુલ અહલે હીરશ પાનીપર

હીરસા અબ્બલ

(ધસ કીતાઅમે)

ઉર્દુ અખાન ઔર ગુજરાતી હરશેમે
જનાળ ખવાળ સાહેળ મોહીનુંદીન ચીરતી મરીખ
નવા મકી શાંનમેં કવદેહ ગઝલેં શબ્દે કબાલીયાં
ઔર ચુસ્ત વીગેરા લીખીહય.
કિમદેહ તરહેમેં દરજકીયા હય.

છપાનેવાલે

શેખ ગુલામહુસેન શાહમોહમદ
ખંભાતી બુકસેલર.

ભાંડી બબ્બર—મુંબઈ.

આ પુસ્તકનો સર્વ હક છપાવનાર પોતાને સ્વાધિન રાખ્યો.
દે. માટે કોઈએ છાપવી કે છપાવવી નહિ.

Ahmedabad-The Natvar Printing Press.
Printed by Bhogilal Narandas Bodivala.

સંવત ૧૯૭૩

સને ૧૯૧૭

કિંમત બે આના.

૭૧૨

ગાંધીજીનાં ચિંતન
ગાંધીજીનાં ચિંતન
ગાંધીજીનાં ચિંતન

ગાંધીજી

મએ દોનોં નઝરસે ગુઝરે તેરી જ્ઞાનકા કોષ ખસર નમીલાં
તેરી હર જએદેખી નીરાલી ફળન તેરાબેદ ફીસીકો મગરનમીલા
તેરા ચચ્યા જહાંકી જખાંતો પેહે તેરા શૌર જખાંતેકો કાનોમેહે
મગર આંખોસે દેખાં તો પરદેહ નવીન કહીતું ન મીલા
તેરા દર ન મીલા

કોષ જદેવેહ તૌરપે ગસમેં ગીરા કોષ સદરે હયે ચલનેસે
આરી હુવા

મખ અકલ રસાતો ખખર નરમી હંડાતાએરે શીકરતો પડન મીલા
મેરે મીલનેસે હોતાં હે ચેન ! બેચેન તેરે મીલને ન મીલને ન મીલ
નેકા શીકવેહ નહિ

બે ગીલા હયતો હકસેં ચેહી હય ગીલા મુઝે તેરા મી
લના હાય જગર ન મીલા

કોષ મીલનેકા તેરે નીજાંનબી હય કહીં રહેનેકા :તેરેમજાનબીહય
તુજે દેખા ધધર તો ધધર ન મીલા તુઝે હુંડા ઉધર તો
ઉધર ન મીલા

મેં ખુદાનનેકી સપે હુવા હુ શીદમેરે હોશો હવાસ નહિ હેંખખ
પરે હટખો પરી મેરે પાસન આઅખ હુરતું મુઝસે નઝરનમીલા
કહીં દસ્તે સવાલે દરાઝ નહિ કીસી આરપે યું મુશે નાંઝનહિ
કોષ તુજસા ગરીખ નવાઝ નહિ તેરે દરેક સીવા કોષદર નમીલા
મેં હમેશાં અસીરે અલમહી રહા મેરે રોનેકા કોષ સમર નમીત્રા
ધસી શીકર મેં ગુઝરેપે દીન અકખર ધસી ગમમેં ગીને તારે
સખ બહેશર

કીયા જસને ઇસારેસેં દુકડે કમર કબા હમકો વો રશકે
કમર નમીલા

શબ્દ

હોગી મય દીલ સારી મુસ્કીલ હલ મદીને કી તરફ
કરતું સામાન સફર અખ ચલ મદીને કી તરફ,

ગાંધીજી

કલ્લ મત કરના મુઝે તેગો તખરસેં દેખના
મસ કીશાયત હય તેરા તીરછી નઝરસેં દેખના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૧૨૮ વર્ષાંક

પુસ્તકનું નામ બરિદેશના લંબ

વિષય ૨૪૬૮ : ૪ ૪૬૮

દેખીએ કમળપત્ત કાશ્વ અબ તલક આયા નહી
 દોસ્ત કોઈભી આતાહે ઉધરસે દેખના
 દેરસે મસ્તાક બેઠેપે તેરે દીંદારકે
 આજ હમકોં ભી જરા સીધી નગરસેં દેખના
 સુનકે વો નાંલે હમારે ગેયરસેં કહેને લગે
 ગે સદા રૈનેક આતીહે કીધરસેં દેખના
 મર ગયા આશક તુમારા હો ગયા કીરસે તમામ
 કોઇ હમમેં જામગા શાશે ધધરસે દેખના
 સર ઝુકાને દેયતો આશકકો ભી જલદી હે કયા
 તેમ કયું ખીંચી હે તુને અબ કમરસેં દેખના

શાએર

અહોત જહાંમેં હય તેરે માનને વાલે
 મગર નહિ હંય હકીકતકે જાનને વાલે

ગઝલ

તેરી જાત પાક હય અય ખુદા તેરી શાંને જલ્લેજલાલ હું
 તેરા નામ માલીકે કીબરીયા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ
 જુસે ચાહે મુરદે બનાએ તું જુસે ચાહે જુન્દે ઉઠાએ તું
 તેરે હાથમે હે ફનાં વો બકા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હું
 કોઇ શાહ કોઇ અમીર હે કોઇ બા નવાએ ફકીર હયે;
 જુસે ચાહે જોસા બનાસે દીયા તેદી શાંન જલ્લેજલાલ હું
 'યે ઝમી બની વોહ ફલહ બનાયે બસર બનેં વોહ મલક બનાં
 ચેહી લગઝ કીનકા ઝથુર થા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હું.
 શાએર—ઝાલીમ તેરી આંખોમેં બુરે સમર બરે હંય
 શોખીભી કરરમેંભી હયા ઐાર આઘમી

ગઝલ

સુનાં હય કલ વરે દરપર હુન્નુરમેં આશકાં હોઇ
 મોહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લેઅલાકા ઝીકર વાં હોગા
 ચલી આતીહેં જીનતસેં નદાએં આજ હુરોંકી
 મુનોબ્બર લાલ વ મોહરસેં વરાયેં વહાં મકાન હોગા
 પરંન્દોં કો કહો લે બેઠેહેં ચમનમેં આજ વોહ ખુલખુલ
 નીશાં કોઇ બતા દેના જહાં વો બે નીશાં હોગા

એએક રાજાની પાકર ચલે ઇસ સઆમતકો આશક
 ગુમા જસકો હો ચલ દેખો જહાં વોહ મેપેરમાં હોગા
 ફુસાકર ઇસ્કમેં દીલકો બહોત શખ્તી ઉઠાઈ હે
 હજાર કે દીન ગવાહી કો ઝમીં વો આશમાં હોગા.
 શએર—વો કોન હયજો દીલસેં તેરા મુગતાલાં નહિ.
 કીસકી ઝમાંપે યાર તેરા તઝરેહ નહિ

ગઝલ જલાલી.

ફનાકાન્નમ એ સાખી મંચ પીલીલું તું બર બર દે
 બકાકી મંધસેં આંખે મીરલે નરગીસ મસ્ત કર કર દે
 નીરાલા હય તું અય મન્નાનીરાલી હંચ તેરી શાંતે
 કીસીકો ખાકકી ઢેરી કીસીકો સંગે મરમર દે
 યુરાખે શાહને મેહરાનમેં ચેકી દોઆ હકસેં
 કતા કરવો દમ અવાજ ચલનેમેં જોદરદરદે
 ધલાદી રોઝએ ખેયડલ વરાપે જળ મય જ પોહયુ
 બદુરે મદદીસે ગરદુ ન ગરદીશ મુજકો સરસરદે
 કહા જીઅરીલસેં હકને દમે મીલાદે પેગમખર
 મેરે મેહયુમકી આમદકા તું પેગામ ધર ધર દે
 શદાયેહ આરહીહે દમ બદમ હુકે બયાં બાસેં
 અજલ કબરોમેં લાશે મરને વાલોંકી તું ધરધર દે
 જલાલી હય અજલ ઇસ કાદરે કયુમકી કુદરત
 કીસીકો તાજ સુલતાની કીસીકો બીક દરદર દે
 શએર—બહોત ચાહાકે યાર આવે યા ઇસ દીલકો સખર આવે
 ન યાર આયા ન સખર આયા દીયા જમેં નાદાં આયાં

ગઝલ

ફનાં કયસી બકા કયશી અજબ ઉસકે આશનાં ઠેર
 કબી ઇસ ધરમેં આ ઠેરે કબી હસ ધરમેં જાઠેરે
 મહમ્મદ મુસ્તશાક હજરતે યુસુફસેં કયા નીસબત
 વો મતલબે જુલેખાયે વો મેહયુમે ખુદા ઠેર
 રનાકી હલ્લાહ જબમ હોગએતો યસ હમ હી હમથે
 કબી બંદે બને આપને કબી અપને શીદા ઠેર
 હકીકત ખોલદી આપને વહેદતમેં દોનોંકી

ન તુમ હમસેં જુદા ઠેરે ન હમ તુમસેં જુદા ઠેરે
 વહાં એક બે ન્યાઝી આર યહાં લાખેં તમ્નનાઇ
 વો લાપરવા સદાસર હમ સરાપા મુદ્દઆ ઠેરે
 શીશત આગરતે હોને લગી જમ્મ એહલે મેહેશરકી
 જમા કર એક દુકડા હશરતોકા દમ જુદા ઠેરે
 અમીર આયા જમ્મ વખતપરે તો સમને રોહલી ધરકી
 હઝારેં મેં રન્જ ગમ દો આસના ઠેરે

શાયર—ક્યા કમાને અખરને તીરે નઝારા મારા
 જસકે લગતેહી જગર હો ગયા પારા પારા
 ગઝલ

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલ્લી વાલે.
 તેરી સુરત બો બાલી નૈયન પ્રેમરસ મતવાલી
 જુલફે કાલી કાલી પીયાંરી દીખલા ચાંદમે મુખડેવાલે
 સય્યદ મીરાં વલીદાતાર સોલ ચાંદીકી જલ્લી વાલે
 તેરા ગુમદત માહે હુલેવર તેરા કુવાહે ચસ્મ એ કાશર
 રશકે તુખા તેરામીશવાક જસકે ટ્રાજ નહાંમે નીરાલે.
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલ્લી વાલે
 છોળી મસજીર મનકા માપા રેહમત લાજ્યો ભોજન હારા
 અખતો જપુ હું નામ તેહારા મરરા ઇસીમે હમકો નીમાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલ્લી વાલે
 જમે પીત કા હે એકરાર દીલકા પુરા કરો ઇસરાર
 છોડા તેરે લીયે ધરખાર અખ કાહે ખેડે ચીરખન ડાલે.

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલ્લી વાલે.
 કલીયર આજેજ આયા દરપર રો રો કહે વો સાહમ સરવદ
 મેરી ખુદીકો મુજસે મીટાદે મીરાં દાતા ભોલે ભાલે
 તેરે દરપે જો કોઇ આયા—ખેડા તુંને પાર લમાયા
 હસકી મુરાદ તું ખર લાયા—પેરે મીરાં ભોલે ભાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલ્લી વાલે

શાયર—કખતક તેરી જુદાઇકે સદમે હઠાએ દીલ
 દરરોઝકે સીતશુકી કહાં તાખ લાએ દીલ

ગઝલ અકબર.—

હીંદવાલે ઉન્હે મકકી મદની કહેં વંદંય

ખુલ્લવાલે જાહે સરસા ચમની કહે તે હંય—
 દેખકક અપને સહીશમેં તેરા હુસનજમીલ
 અંખીયા રોઅખસેં અલ્લાહુમની કહેતેહંય—
 એક ઇશારેસેં હુવા ચાંદાકા હીલદો ટુકરે—
 આજક ઇસ આનકો ખરછીકી અની કહેતેહંય—
 મંન્જલે ગમમેં થકા બેઠાં હું મહેબુબસેં દુર
 ખસ મુસીબતકો ગરી ખુલવતની કહેતેહંય—
 એક તુમ હોકે હે અલ્લા તુમહારા હેસ્તાક—
 એક મુસાહેંકે રખે અરની કહેતે હય—
 મરહબા અકમર મદદાહ લીખી ખુબ ગઝલ
 ઇસી અનદાજકો શીરીન સુખની કહેતેહંય—

શાએર

નખુદાહી મીલા ન વસાલે શનમ ન ઇધરકે રહે ન ઉધર કે હુવે
 નેરે દરપે આકે ખડે હેં શનમ નસફરકે રહે ન વતન કે હુવે

પઝલ

હો એક નઝર ઇધરમી ઓ આંન બાંન વાલે
 એક તીર ફેંકતા જા આકી કમાંન વાલે
 હમ બેજ તે તુઝે ખત ઓ આસમાંન વાલે
 પાવ અગર કયુતર ઉંચી ઉરાન વાલે
 તેરી તલ્લખ મેં જાની દર દર કી ખાક છાની
 હુંડા હે લામકાં તક ઓ તરફે શાંન વાલે
 હુન્નાકી પુખ્તગીકી બસ દેખ લીયે ફાની
 ફર્યે મજારમેં હે પકકે મકાન વાલે
 એક મેરીહી દોઆ પર કયા પર ગએ પે પત્થર
 તું સમ કી સુન રહા હે ઓ બે નીશાન વાલે
 શાએર—અય હસીનો રંગ મીસસી કાનહી હોંટાંપે હય
 ચેહ હુવાં ઉડકર જમાં બેજક કીની કી આહકા

ગઝલ—કલયર

સલ્લે અવા હખીખુલ્લાહ રફ રફ પર જાને ફુવાલે
 હીલાયા શબે મેહરાજ દેનાયા તુજે સખરાજ,
 તેરે સરપેથા સફાઅત તાજ ઉસમ્ત કે બચાને વાલે
 સલ્લે અલા હખીખુલ્લાહ રફ રફ પર જાને વાલે

સમ કુરો મરઠ હો નીસાર કહેતે યે ખુશીસે પુઠાર
 આએ આએ ગુમે ગુલઝાર કોશરકે લુટાતે વાલે
 સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ પર જાને વાલે.
 નખીયોમે' થીયે પુકાર દેખો આએ સટે શાહાર,
 કુરાક પે હોકે સજાર આએ આલમ કે રીઝાને વાલે.
 સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ જાને વાલે.

કમયર આન પડા જધાર તુમવા જમકે હો સરહાર
 બેડા કીજીયે હજરત પાર નમયા પાર લખાને વાલે.

સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ પર જાને વાલે,
 શાએર—રંજો અલમ લીખાહમ હમારે નશીબમે'
 તગદીરમે' ગીલાહય કીસીકે' ગીલા નહિ

ગઝલ કાલીન

સીકસતે દીલ તરે કુચેમે' આનબેઠહંય
 ફનાકી કીરતીમે' લાખો હજર બેઠહય
 ખુદાકે વાસ્તે સુરમ દીખા દેખો જાત્રીમ
 લાખો પેદમહે તરે ઇન્તેજર બેઠહં
 કબીનઆનકે પુંછા કે યાર કયસેહો
 હજર દરદ કાલેજે દખાયે બેઠ હંય
 ખુદાકે વાસ્તે પરદેશે તું નીકલ બાહર
 બહોત દીનાંસે' તરે ઇન્તેજર બેઠહંય
 રીરાકે યારમે' કફની રંગાઇહે કાલોન
 તરે મજરપે ધુની રખાયે બેઠહંય

શાએર

યાનખી જો કે જયારત તેરી કરતેયેમુદામ
 કયસે નેક બખતયે વા અગલે ઝમાને વાલે

ગઝલ

યે કયસે બાલ ખીખરે હયે યે શુરત કયુ' ખની મમકા
 તુમહારે હુશ્મનોકો કયા પડી હે મેરે માતમકી
 મજે ઇસમે'હી આતાહે નમક છીણુકો નામક છીણુકો
 કસમ લેસો નહી આદત મેરે જખમે'કો મલવમકી
 સીકાયત કીસશે' કય કીજીયે હાય કયા ઉલટા જમાનાંહય
 બહાવા પ્યાર જમ હમને મોહબ્બતે આપને કમકી

ન મીલયેલા ન મીલયેલા કોઇ હમ મર ન જાઈગે
 ખુદાના શુકર હય પહેલે મોહોબ્બત આપને કમકી
 ખુદા જને તુંહેની રહેમ આતાહે મદીખાંપર
 પસે પરદેલી વા મોહો દલત નહિ મીલતી કોઇ કમકી
 દહાં જનાં હય થમ થમકર ચલો એ સીલી કયા જલદી
 ખુદા રખે તુમહી તુમ હો નજર પડતીહે આલમકી
 શએર—સુરજ ખુદાકે વાસ્તે હોજ તલે તલે

વાયદા કીયા હય જન ને આંનેકો દીન દલે

ગઝલ

સીતમશેં ખાઝ આ જલ્લીમ કયામત હોને વાલીહે
 બ ઘેસે દાવરે મહાશર અદાલત હોને વાલીહે
 નજદ ખાઝો સમલ બેઠો કયાજીત હોને વાલીહય
 કીસીકે હુશને ચોજ અરઝોંકી શોહરત હોને વાલીહે
 હમારે ઇશકકી દુન્યામેં સોહરત હોને વાલીહય
 કીસી મઅસુખ કમસનસેં સસરત હેતે વાલી હય
 ખરાંગે નાંઝકા મુસ્તક દીલ બી હય જીગર બી હય
 ખીતમ ચેહય કેદોંનો મેં રીઝખત હોને વાલીહય
 નકકરા કર ચલો હર હર કદમ પર એયસી શોખીસેં
 તુમહારી આલસેં ખરપા કયામત હોને વાલી હય
 કીસીકે હુશનપે ઉતકી બી તખીયત અતી જાની હેય
 હશોનાં કો અખર કરદો અદાલમ હોને વાલીહય

શએર.

અજબ કુચ ફાલતે દીલ હય જહાં દેખી નહ સુરત,
 દીલે નાદાં મયલતા હય કે હમતો અસ ચેહી લછગે

ગઝલ ઝમુમતાઝ.

કોઇ એસી સખી ચાતુર ન મીલી મુઝે પીકે દવારે ખીકાદેતી
 મેંને રાહે મદીનાબી દેખી નહી મોરી અખ્યાં પકરકે ખતાદેતી
 મોરે મનમે હય અખતો જોગનયા ખનુ જોર મલકે મખુત
 મદીનેચલુ

સખી હીદ કી નગરીનેં કહેરહું તોરી પીત ન ચૈન ઝરા દેતી
 પીયા સાથ સમનદર પાર "સુ"મોરે પગમેં નચલનેકા જોરરહા
 નહી આખ મદીનેકી કોઇ હવા મુઝે મલકે અરખ મેં ઉડાદેતી

મય તો સુરનીસજ્યા મે તડપત હું પીયા મુલ કે અરખમે
ખીરાજત હંચ

કની સપને મેં દેતે જો દરસ દીખા થહી ચરનો મેં સીધ
નીવા દેતી

મંચ રોવત રોવતખડીરિમખ પીયા હુંડત હું મીલતાહી નહી
મોરી મોત બી આતી નહી હય સખી મોરે હીજર કેમમસ
છુડા દેતી

તોરી પીતકા દુખડા તો મંચ હી નહી નહી પડા રોતા હય
હીજર મેં વોબી પુંતી

મુજે દરપેસેલા તે જો શાહે અરખ મુમતાઝકા દુખરાસુનાંદેતી
શએર.—અનદાઝ આપના આપને મેં દેખતે હય વોહ

ઝોર ચેહ બી દેખર હંચ કોમ દેખતા ન હો;

ગઝલ કલયર

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે
તુમરી શ્રાંત કે ગુલુ હર ખાર હુરેં ગાવત હેઅ લલકાર
તુમરે નાના હે વો મુખવાર આમે કાશર ખાંટને વાલે

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે
તુમારે રોઝેયે લેલનહાર કહેનહેઅ હીનદુ મુમલમાંન પુકાર
દાંતા ડીજીયો બેડા પાર નયંયાં પાર લમાને વાલે

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે.
કલયર છોઠ્ઠે અખ સનસાર ઝરા તું દેખ દરે દાતાર
વાકે સામલ હો જા યાર વો હેઅ મુસ્કીલ ટાલન વાલે
શએર.—ખુદા કો માનો ઝરા નીન્દ અને દો ગોહર,

અબી તો રાત પડી હય બહોત સતાને કે લીયે;

ગઝલ

અમાને છાંન મારા હય ચેદુયા દેખી બાલી હય
ન કોમ હય ખુશી ખુરરમ ન કોમ મમસે ખાલી હય
ખુદને શીકલ તેરી હેરકે સાંચમેં ઢાલી હય
અમાના તુજપે મરતા હય અમાનાં તુંજપે સમદા હય
કીસીકે દીલકો છીનાં હયે કીસી કે દીન વખકો

અબી થમ જા ઝરા દમલે કયામત આને વાલી મય

શાએર—ખુદાકે વાસતે જાવો ન છોડકર મુઝકો
મમે જુદાઈ કે સહને કી મુઝ કોતાબ નહીં.

ગઝલ અમીર,

કેહ રહી હય હશરમેં વો આંખ શરમાગ હુઝ
હાય કયસી ઇસ બરી મેહ ફીરમે રસ્વાઈ હુઝ
ઠોકરેં ખીલ વાયગી યે ચાલ ઉઠલાઈ હુઝ
કયા જવાની ફીરતીહય જોખન પે ઇતરાઈ હુઝ
આંખનેમેં હર અદકો દેખ કર કહેતે હંય વોહ
અજ દેખા ચાહીએ કીસ કીસકી કળ આઈ હુઝ
ખુલ ગયા જો ખનતો અસ્મતહેં હયાને યુ કલા
એક અંગરાઈસેં હમ દોનોંકી રસ્વાઈ હુઝ
મંય તો રાઝે દીલ ઝુપાઈ પણ છુપાં રહેલે બી દે,
જનકી તો રાઝે દીલ ઝુપાઈ પણ છુપાં રહેને બી દે,
જનકી દુશ્મન યેહ પાલીગ આંખ લાલચાઈ હુઝ
વસલ મેં ખાલી હુઝ અગયાર સે મેહરીલ તો કયા,
શરમ બી જાયે તો મંય જાનુ કે તનહાઈ હુઝ
ગમજા વનાઝે અદાસબ મેં હયકા ત્રય લગાવ
હાયરે ખયપન કે સોખી બી હય શરમાઈ હુઝ.

શાએર—ઉસ પરીકી શીકલ જબસે બા ગઈ દીલકો મેરે
નીંદ આતી હી નહીં અજ દી હયે ખેદાર મેં:

ગઝલ મુસત્રફ

યા રસુલે ખુદા હાશમી મરહુમા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
સરે અરશ લીખા હય જા જાન વરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
કલા જાલ્લલને આંનકર હે ગુલાયા આપકો ખુદાતે અરશપર
કુવા શોખ રખકો તેરે દીંદારકા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
પએ સેયર જખતું બનાં ઠનાં તો પુરાક મરકમે પુશ અદા
યહી કહેતા આપકો લેઉડા તેરી શાંન જલ્લે જલાલકુ
તું જો ધરસેં સુએ સમાં ગયા દોજ્જહાંમેં તુરતેરા જામયા
સખી કુરો મલાયક યે ખોલ ઉઠે તેરી શાંન જલ્લે જલાલકુ
વો નજરકી તરહા બિડા ગયા સરે અરશ સાહે હુદા ગયા
દરે દારસેંથી યેહી સદાં તેહી શાન જલ્લે જલાલકુ

સઠે મુરસલાંમે' ચે થા નીદાં ચલા હયસેં મીલનેવોદીલરખા
 કહા મખને સરકો ઝુકા ઝુકા તેરી જ્ઞાન જલ્લે જલાલહુ
 જો મીલા હખીખ હખીખસેં હુમ દીદ યાર કરીખસેં
 તો ચે ધરક ખોલાકે મરહખા તેરી જ્ઞાન જલ્લે જલાલહુ
 શુવા વખત રાઝો નીયાઝકા તો ચે હકસે ખોલે શહે હુદા
 મેરી બખ્શ કુલ ઉમ્મતકી ખતા તેરી જ્ઞાન જલ્લે જલાલહુ
 ચેજવાખ આયા કે સખ્યદી તેરી ઉમ્મતકો આજ હમને બશદી
 મુજમે ઐાર તુંજમે' ફરકહી કયા રહા તેરી જ્ઞાનજલ્લેજલાલહુ
 ચે ફકીરહુશેશન ખેનવા ચેહી તુંજમે' રખના હય ધલતેજ
 કેની માહ મેરર તું કર શહા તેરી જ્ઞાન જલ્લેજલાલ હુ

અંબેર—છુટ જોયેં ગમ કે હાથોં સે જો નીકલે હમ કર્વી
 હાય એયસી જીન્દગી પર હમ હમ કહીં ઐાર તુમ કહી

ગઝલ—હમીર

જો ઉઠકે પહલુસે અનજુમનમે' વોહ દુર બયઠે હાયમુઝસેજાકર
 તડપને દરદે જાગરકી દીલકો પટક દીયા હય ઉઠા ઉઠા કર
 કદમકો નાહુકે જ્યાનકોલુકનતહયરેશા હાયોંકોસરકોજીખીશ
 કીધર ગમ હાય નવ જવાની ધન આદવાંમે' મુઝે ફંસાકર
 જો આંખ ખોલી તો કુચ ન દેખા સહદકો શુંનસાંન સખ સરાધી
 હુવા ન હમરાહી વહાંસે ધતનાકે સાથ લેતે મુઝે જગા કર
 બપા હય તુફાને બે તમીઝી રવાં રવીતેં હય ચે ગરમ મોજે
 હવાઈ નાહક બરા હુવા હય હુબાખ દરયામે' ધર બનાકર
 અખીહ મદદે નઝર હય કીસકી કે કોઇ પુરી નહીં ઉતારી
 મીટા દીયે સાનએ અઝલને હઝારાં નકશે બના બના કર
 હો બઝમે જાનામે' હશર બરપા તડપતે દીલકા ચે હથા તકાઝા
 મગર બડી મુશ્કીલોંસે રોકા અદબસે જાનુ દબા દબા કર
 અમીર મરે રગોહેં ચેહ તેગ તાતીલ કી આરઝુવી
 મીલે જો આકાર વોહ બાદ મુદત તો ખુબ રોયે મલે લગાકર

અંબેર.

આદમકો ખુદ મત કહો આદમ ખુદ નહિ
 લેકીન ખુદ કે ગુરસે આદમ જુદા નહિ;

ગઝલ

યા મુસ્તશ તુમ્હી હો શાંતોમે' શાન વાલે
 સર મીનકા તેરે આગે સખ આન આન વાલે
 જખસે ફુલે ઝમીપર તુમ જલવા શરમાં માહખ
 મુમહો ગમે વો અગલે નામો નીશાન વાલે
 તેરી સનામે' સખ હે'અ ગુલ ખુટયાં જશર તક,
 તેઅ તુસ શરાસે લેકર મખ આસમાન વાલે,
 મેહશર કે દીન કહે'ગે સખ આપસે નખીયું
 લીલાહ લખ હીલાદે શીરી' ઝખાંન વાલે
 ખુલવાયે મદીનેમે' યા શાહ જલદ દનકો,
 કુરખાન તુમપે સખ હે'અ હીનદોસ્તાન વાલે,
 કખશાંનમે' કીસીકી નાજક હુવા હેય કાઝી,
 પેમ'અરોમે' તુમ હો સાહખ કુરાત વાલે,

શબ્દ,

દીલ હસીનોં કો ન દે ચાહને વાલા કોઇ,
 કયું કે ઝમાને મે' કીસીક નહી હોતા કોઇ;

ગઝલ—ગુલ.

ઝરાતો સોચ અય ગાશીલ કે દમકા કયા દીકના હયે
 નીકલ ચે જગ ગયા તંનસે તો સખ અપના ખીમાનાં હયે
 મુસાશીર તું હે આર દુન્યા સરા હે ભુલ મત ગાશીલ
 સફર મુલકે અરમ આખીર તુજે દર પેશ આનાં હય
 લગાતા હય અખસ દોલત પે કયું તું દીલકો અખ નાહક
 ન આવે સાથ કુચ તેરે મહાં સખ છોડ જનાં હય
 ન બાઇ બંધ ન કોઇ હય ન કોઇ આશનાં અપનાં
 બખુબી ગૌર કર દેખો તો મતલબકા ઝમાંના હય
 લગા રેહ યાદમે' ઉસકી અમર અપની સફા ચાહે
 અખસ દુન્યાં કે ધંચો મે' હુવા ગુલ કયું તું દીવાને

શબ્દ

હયદો આલમ મેં મેહેનશાહી હકીકત મેં તેરી
જન વ ઇનશાંન મલાયક બી હય અતાઅતમેં તેરી

ગઝલ ખ્યાન

અલો આતી હંય નઝરેં ધુમસેં દરબાર કાતીલ હય
કીસીકા સર હયેલીપર કીસીકે હાથમેં દીલ હય
કીતાબી રૂએ કાતીલકા સખ્ક મુસ્કીલસેં મુસ્કીલ હય
યેહ વોહ મસહફ હયજલકી પહેલે બીસમીલાહ બીસમીલહમ
ન પાયા હય દુઆલમ મં કહીં આરામ કા પહલુ,
યહાં ગંરફ વહાં મહશર ઇધર તુંમ હો ઉધ દીલ હય,
વોહ અપને હમદમેં સે પુછને હંય કતલે આશકોં,
અદા કહતી હય આસાં નાઝકી કહતી હય મુશકીલ હય.
ચડે અખર ખડે ગેસુ તુલી નઝરેં તની મીઝ ગાં,
યેહ રૈજે ચકતદ્દ હય ઓરતને તનહા મેરા દીલ હય

શબ્દ

નીકલ જાએ દીલ તેરે કદમેં કે નીચે,
યેહી દીલકી હશરત યેહી આરઝુ હય;

ગઝલ અકબર—

કદમેં પે મુસ્તશકે મેરા મઝાર હોતા
વો ખાક પાક હોતી મેં ખાક સાર હોતા
કદમેં પે તેરે ગીરતા ગલીયોં મે તેરી શીરતા
ગાહ જન નીસાર હોતા કે ગાહ આશક બાર હોતા
મબ્લા મેરે મુઝે તુંમ રોઝે પે અગર બુલાતે
કયું ઝાર ઝાર રોતા કયું બેકાર હોતા
મશ્કાર બખ્શ દેતા ગર તુંમ ઇશારેહ કરતે
મેરા જહાઝે અસ્યાં તુફાનસેં પાર હોતા
મબ્લા મેરી ખબર ભો ગુમરાહ હો ચલા હું
કુચ અપની કીન્દીકા નહિ એત્તાર હોતા
યે બલા હુવા કે તુંમને મુઝે બખ્શ વાયા વરના
મેરી બુરાઈઓંકા કયું કર શુમાક હોતા

શાએર

ચેન નહિ લેને દેતીડય મોહખત તેરી,
દરબદર મુનકો લીએ શીરાતી હય કલ્શત તેરી;

ગઝલ

ના અતે અહેમદકે જહાંમેં ને હય કરનેવાલે
રોઝે મેહશ્વરશેં વોહ હરગીજ નહિ ડરનેવાલે
આસ્થોંકો નહિ હય ખોર કયામતકા ઝસ
કયું કે અહેમદ હે સદાયતકે બી કરને વાલે
બે સુખે જામમેં શીરદોશ ખૂરીમેં વો તમામ
ખરફ અહેમદમેં ને કે હેં મરનેવાલે
મજલીશે પાક મોહમદમેં ને આતે હય
પુલ શરાત પરસેં વો; આસન ગુમારનેવાલે

શાએર

મેરે ઝખમેં પે નીમક છીંચુકા બજાએપાની
તો બી ઠંડા ન હુવા ચાર કલેજા તેરા;

ગઝલ કન્વાલી.

આંખોં મેં નરતેરા દીલમેં સરસતેસ
દરવાઝેસેં હે ધરતકે સારા બહુર તેરા
જીન્નતમેં બી હય ચરચા અય રસ્ક હુર તેરા
જહેરેહ હય અઘાહ અઘાહ અખ દુર દુર તેરા
તું મોહર તેરે આગે સખ કતરહાએ સખનમ
કિનકા કહાં હીકાના જખહો અહુર તેરા
અય યસ્મ શોખ વોહ તો હર રંગમેં હોગા જાહેર
અખ બી તો ને ન દેખે તો હે કમુર તેરા
ખુરશીદ વ માહ સખમેં જલવેહ તેરે હે લેકીન
એસી કહાં હે આંખે દેખે ને નુર તેસ
નાદાન હબીર નાહક ઉમેદવાર હે તું
દીલ લેકે ફેર દેગા અખવો જફર તેરા

શાએર

અખ દીલ તું કીસકી યાદમેં દીવાને ખન ગયા
કયુ શોચ રૂએ સમજેમેં પરવાને ખન ગયા

ગઝલ નાસીક

અઝલ સર પર ખડી હય ખ્વાબ ગફલતમે જમાના હે
 છપર ખટકે અવેઝ ઝાલીમ જનાઝેકા ખનાંના હય
 અઝારે આતસે પર બાદ કીસકા એક ખ્વાનાં હય
 કે મનઝુર ઉસકો અપને સબઝ ખલકા જીલામા હય
 નીકલતા હય જો હર ગુલ ઝર બકફ ગુલઝાર આલમસે
 ખુદા જાને જમીમે દફનયે કીસકા ખખનાં હય
 ન દે અય જોશ બદ મસ્તી બહોત તરગીબ ગુસ્તાકી
 ખીઝાલત યારસેં હોગી કબી તો હોશમે આના હય
 ધશ્વારેહ આમદ વ રફત નરશ્શ કાહય ચેહી હરદમ
 બદીમેં હમ જો આયા હય મુકરર ઉસકોં જાના હય
 રખાહય હાથ સીરકતકા કબ જાંસને મેરે સીનેપર
 હસે અબ આંતીસે રંગે હીનાં સેં દીલ જલાનાં હય

શબ્દો.

ફલકને તો ધતના હંશાયા નથા
 કે જીસકે અથેજયું રવાને લગા

ગઝલ રંન્દ

ન બોશે દેતે આંતા હય ન દીઝ બહેલાના આતા હય
 તુજે તો અય ખુતે કાફર ફકેત તરસાના આતા હય
 સરાહી ખેઅ ખેઅ બરતી હય મેના મુશ્કરાતા હય
 હમારા યાર જીસદમ જાનીમે મયાખાંને આતા હય
 જો તુય હંશને મેં હે મુસ્તાક હમ રોને મેં કામીલ હય
 તુમહેં ખીજલી ગીરાની હમકો મેહ બરસાના આતા હય
 ખીજાકર હામ જેસુ રખ પે વો સખ્યાદ યું બોલા
 યે ફઘાં વો હય જીસમેં મુરગ દીલ બેદાને આતા હય
 બત સસમકી જગે ધસ કાફરે બદ ખેયસકો અયરીન્દ
 અશ હોનાં ખીજડનાં મારનાં ધમકાનાં આતા હય

શબ્દો

અબતી દાએ ધશ્કસે રોતા હય કયા
 આગે આગે દેખીયે હોતા હય કયા

ગઝલ.

મેઢરાજકી સખ બન ઠન કે ચલા અહેમદ ખ્યારા ખુબખનાં
 જીઅમલ પુકારા સલ્લે અલા રહેમાનકા ફુલારા ખુબ બનાં
 દોરોં પે ખરેથે હુરો મલક શીફત બસ્ત નજર બાં બાં ફલક
 કહે તે થે અપસમેં ખુશહો દીલદાર હમારા ખુબ બનાં
 થે જીતને નખી વ પેગમખર આદમસેં ઇસાતક લેકર
 જીસ જીસને નજરકી ઉસકી તરફ ઉસ ઉસને પુકારા ખુબખનાં
 થે જીસકી જલુમે રૂબ અમીન અગર ખલીલ મલાયક પેસ્વ પીસ
 કીસ શાંનહે ધોહયા અરશખરીં વો શાહે ખુદારા ખુબ બના
 ખવસીનઝે જખ વો આગેખરહાં ઐરેકુદલ ફરે અદનાકા ખુલા
 પરદેકો ઉઠાકર હકને કહા મહેબુબ હમારા ખુબ બનાં
 મવ્લાસેં બનાથા વો બદે બંદેસેં બના ફવો મવલા
 એક બાર બનાંથા વો હામદ મહેબુબ ફુઆરા ખુબ બનાં
 વહા સખકો હુમથી જો બાતે યહાં દીનકો સુની વો સખબતે
 ચાલકવે જખાંસેં કુચ ન કહા મજબુબ પુકારા ખુબ બનાં
 વહાં શોરા લસ્ત વ બલાકા થા યહાં દરોં લસ્ત મવલાકાથા
 કસનતમેં અયાં કી રમઝ નહાં વહેદતકા અસારા ખુબ બના
 તારેસેં બનાં ખુરશીદ વલે ખુરશીદસેં તારા ખુબ બનાં
 અહેમદકો અહમસેં જખકે મીલા તોતીદકી ખલઅત હસ્બદલા
 મપેરાજકી સખ બન ઠનકે ચલા અહેમદ ખ્યારા ખુબ બનાં
 શાંન અસ્લાહકા લેદ ખુલા કુદરતકા સન્વાર ખુબ બનાં
 થે એકહી ખુલખુલ ઉસ ગુલકા મકસુદ વોહી જુઝ ફલક
 ગુલખર અલમમેં અય શાખી વોં રશક હજારા ખુબ બનાં

શએર.

કહુ કયા હાલે હીલ અપનાં કે જો સદમે ગુઝરના હય
 જખાંપે લાકે રહે જાતીડું કહેનાં હાલ મુશ્કીલ હય

ગઝલ-હુસેન.

એક ફકત મેહી નહિ ચાહને વાલા તેરા
 જીસને પયદા કીયા વો બી તો હય સખદા તેરા
 હલક ખન મેરે છુરી ફેરકે કાતીલને કહા

આજ દેખીએ તરપનેકા તમાસા તેરા
 ઝાઝોપર મેરે નીમક છીંચુકા બગાએ પાની
 અબ તો ઠંઠાં હુવા કાલીલ યેં કલેજ તેરા
 ઉમર બર સીજદેસેં સુરકો ન ઉઠાઝેમા કબી
 હાય લગ જાએ અગર નકશ કહે પા તેરા .
 યે હય ઉમ્મેદ સખ વ રોઝ દીસે હુશેનકી
 નજઅકે વખત ઝમાં પર રહેં કલમે તેરા

શબ્દ.

હમસેં બીમડી હી રહી હાય તબીએત તેરી
 કીસમતે આફકે એ દીલહય યે આદત તેરી

તરઝે નાટક,

સલ્લે અલા રસુલુલાહ કે અરસે બરી કે જાને વાલે
 પાર બગુનાહ મેં હું લાચાર મોરી બૈયાં પડી મંજવાર
 મોરે મોર કે ધેવન હારનયાં પાર લગાને વાલે,

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

તેરે ઇશકમેં મવલા યા શાહે અરબ પડી મુશ્કીલ
 અબ ચલતે ચલતે-મનઝીલ-મેરે પાઉં મેં પડગએ છાંદે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

હો દોનો જહાં કે શાહ હો મુલકે અરબ કે માહ-
 રોઝે માહશરમેં હો તુમહારી ઉમ્મત કો બચાને વાલે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

હય બડી તુમહારી શાંત-જીયરીલ અલા મહરમાન
 ઇસ ઇઝઝકે ફરમાન મેં મેરાજકે જાનેવાલે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

શબ્દ

ગુલગુલકી જીંદગી ગુલ વ ગુલઝાર દેખનાં
 ઝોર મેરા કામ હય તેરા દીવાર દેખનાં

હુમરી લેરવી

મંચ તો અપને ખ્યાનકી જોગન બની

જોગન બની યૌગન બની રે

છુટા પસીના નુર કારે યોયા ચમખેલી કુલ
સખ સખયન મીલ સેહરા ગુંથા પહને નખી રસુલ
મંચ જોગન બની—અપને ખવાજ કી જોગન બની
ફલા અંદર સજ રહા હય બાહર ખડી હય બરાત
ચારોં પાયે ઉઠ ચલે તો કાઠ ન આયા સાથ

મંચ તો જોગન બની—

સોના લેને પીયુ ગયે સુના કર ગયે દેસ
સોના મીલા ન પીયુ મીલે રૂપા હોગયે કેસ
મંચ તો જોગન બની—

કાગા નેન નીકાશ હું પીયા પાસ લે જોય
પહલે દરસ દીખાય કે પીઝે પીજોયે ખાય

મંચ તો જોગન બની—

નદી કીનારે ધુવાં ઉડત હય મંચ જાનું કુચ હોય
જીસકે કારન મંચ જલ્લી વહી ન જલતા હોય
મંચતો જોગન બની અપને ખવાજની મંચતો જોગન બની

શબ્દેર,

કાસઠ લાવે ખબર ચારકે આજનેકી,
જાન જાતી હય ચાલી દીનરમે દીવાનેકી

ગઝલ

સીતમસે બાઝ આલીમ કીયામત હોને વાલી
બ પેશે દાવરે માહશર અદાલત હોનેવાલી હય
નઝર બાઝો સંબલ બેઠા કીયાયત હોને વાલી હય
કીસીકે હુસ્ને રોઝ અફઝોંકી શોહરત હોને વાલી હય
હમારે ઇશક કી દુન્યા મેં શોહરત હોને વાલી હય
કીસી માશુક કમસીન સે મરાહત હોને વાલી હય
ન હુકરાકર ચલો દરદર કદમ પર અયસી શોખીસેં
તુમહારી ચાલ સે બરપા કીયામત હોને વાલી હય
કીસી કે હુસન પે જીનકી તખીયત આતી જાતી હય
હસીનેં કો ખબર કરદો અદાલત હોને વાલી હય

શબ્દેર

દીખાતા રંગ હય ક્યાક્યા મુકદ્દરકા બદલખનાં,
કબી ખુને જીમર પીના કબી લગતે જીમર પીનાં,

ગઝલ

નીગાહે ચાર બદમસ્તીગેંબી હુશીયાર કયસી હય
 મેસ દીલ છીન લેનેકે લીચે તખયાર કયસી હય
 અદાસેં ફેરકર ખન્નર ગણેપર યું લગે કહેને
 શહીદેં નાઝ બતલાઓ કે ઇસમેં ધાર કયસી હય
 જીમરમેં છાગઘ પહેલુમેં ધુસકે દીલમેં અંતર પી
 ગઝલગી છલખલી ચંનચલ નીગાહ ચાર કયસી હય
 અબી નીકલા હય દમ ઠેરા કીસીસેં મીલતો લેને દો
 અબીસેં લેકે ચલનેકી ચે મારા માર ચકસી હય
 હમીકો ઝુખ્હે કરતે હંચ હમીસેં પુછતે હંચ યું
 ઝરા સાહેબ બના દેના મેરી તલવાર કયસી હય

શરએર

આદમ આપાદ કો જાતે હય બશર ખાલી હાથ,
 મુજકો હય નાલકે લે જાઉંગો હશરત તેરી;

ગઝલ

સર હય દુસ્વા ખ્યાલ કય તક બહોત ચરી મંઝલ અરમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્તરકે રાત કમ હય
 નશીમ ગરલતકી ચલ રહી હય ઉમંગ રહીહય કઝાકી નીન્દે
 કુચ એસાસોતે હય સોનેવાલે કે જાગના હશરતકે કસમ હય
 જવાની હુશન વ ચાહ વ દલ્લ ચે ચંદન્દાસકે હંચ ઝગડે
 અબલ હય અસ્તાદેહ દસ્તખસ્ત નબ્વદ રકસત હય એકદમ હય
 જો ચારદીન હય સુખ વરાહેત બાદ ઉસકે મમ વ અલમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્ત કે રાત કમ હય
 મઆલ કારે જહાંને ફાની કબી નહિ એક કાયદે પર
 જો ચારદીમ હયવો વજુર રાહેતતો બાદ ઉસકે મમ વ અલમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્તરકે રાત કમ હય

શરએર

પ્રદાને દીહય કુચ અજબ લજઝત ઇસ લાલ પાનોં મેં
 કે લુલ્હ એસા નહિ હરગીજ ખ્યાવ જવદાનીમેં

કબ્વાલી.

કુલા ફલા કહાંતકે દીલકા ચમન રહેમા
 જો સાદ હોગા ખખતતો રંન્જો મહન રહેમા
 દોબલત નહિ રહેગી શાહી નહી રહેગી

મરનેકે સાથ અપને દો :ગજ કહન રહેગા
તકથે ન દરસ માતમલ કુંચબી ન હોગા વડાં પર
મીટટી કે ફરસપર ચે નાઝુક બદન રહેગા
અહેલે વકાર અક્સર મીટટી હી મેં મીલીગે
પા બંદો ચે હોગા ફીકરે વતન રહેગા

શબ્દોર

ચે હલકત હી પુરીહય હાય કયા કયા રંગ દીખાતી હય
મોહબત બાદશાહેઝિબી યું દર દર ફીરાતી હય

ગઝલ મુસ્તર

રૂખસેં નકાબ અપને અમતો ઉઠાદે ખવાન્ન
બહેરે રસુલ અકરબ ચહેરા દીખાદે ખવાન્ન
અય દસ્તગીર બેકસ કયું દેર કર રહા હય
બીગડી જો બાત હય વો જલદી બનાદે ખવાન્ન
સરપર હય બોજ બારી દીલકો હય બેકરારી
ઇમ દાદ :કરહમારી ગમમે મીટાદે ખવાન્ન
સખ ટાલદે મુશીબત અય સાહેબે કરામત
શોતી હય મેરી કીસમત ઉમ્મકો જમાદે ખવાન્ન
દરસેં ન તેરે ખાલી કોઇ ગયા સવાલી
મેંબી જો માંગતાહું મુજકો દીલાદે ખવાન્ન
બહેરે રસુલે અકરમ દરગાએ ગમસે ઇસતમ
ઉસ પાર મેરી ફીરતી અમતો લગાદે ખવાન્ન
હાંમી નહોતું મુસ્તર સખ કાર હોંગે બહેતર
લીલાહ ઇતનાં કલમેં અબતું સુના ખવાન્નદે

શબ્દોર

આયેહય દુન્યામેં હમ કબ અયસવ ખુશી કે વારતે,
હાં હુવે પ્યદા ગમેં હીજરે નખીકે વારતે

ગઝલ

અજમેર જોનેવાલે સખ લોક જા રહેહય
કીન્નમતકે ડુટે એક હમ આંસુ બહા રહે હંય
યા રખ કોઇ ખમર ચે આકર સુનીએ મુજકો
અજમેર વાલે ખવાન્ન તુજકો ખુલા રહે હંય
મુસ્તાક દીદ દેખું વો ચહેરે એ મુન્નવર

ક્યસેં નકાળ અપને ખવાળ ઉઠા રહે હંય
 પહેલુ મોહખત વ રંદો સીતાળ પીલા રહે હય
 જો માંગના હો માંગો ઉમેદવારે દુન્યા
 સળકી મુરદો હકસેં ખવાળ દીલા રહે હંય
 કયુંકર ન ખાત મેરી બંન આએબય અઝીઝો
 ખીગડે હએંદી દીસમત ખવાળ બની રહે હંય
 સાની ચે રહેમ કીજીયે લીલાહ અબતો ખવાળ
 મુદતસેં આપ ઇસકો દર દર ફીરા રહેહંય

શએર

લાખો લગરોં સેંકરો મરતે હય આજ કાલ
 હમ એસે સખ જાનહંય હમારી કળ નહી

ગઝલ સગસ

ફનાકી નગરીમેં હમને હરમું ચે ખાકી પુતલા હીળખં દેખા
 સદર મીલા ઝોર સળકો બેદમ પડા વેહે લાજજવાળ દેખા
 ગરીક ગફલતોમેં હોકે હમને ઉમર ગુમાઇ હે બે મુંનાફેહ
 જો ચેંકે ગફલતસેં હમને હસ્તીકા હોગોયા માનંદ ખવાળદેખા
 ફંસીજો હય દરકકે કરખમે ઉંહોકા હોગા ચે હાલ અઝહર
 વો નુરકખાને બસાએ વેચરાં ગીરફ સહેરા ઉડાતે ફીરતે
 ચે ઇત્રક બાંદા હમને હરસુ તો હયગા ખાતે ખરાબદેખા
 ખુદી મીટાકે વો હો કે બે ખુદ પુકારા મન સુરને અન્વહક
 ખુમારે ઇશક ખુદાકા હિસકો હય હમને મસ્ત શરાબ દેખા
 જો જીનકે દીંદારકેયે મુસ્તાક ઉસી પરચેંક, હમને જવ વેહ દેખા
 કખુલ ખરલી હય દીલકે પદેસેં શમ્મ ખાફીને ખાક સારી
 ફલકકે ઉપર હમેશાં હયેગા ઝવાલમેં આફતાબ દેખા

ઃગઝલ

ખુદા રાજે અનલહક કો વહી ખોલ રહયા હય
 મંસુર કે પરદે મે ખુદા ખોલ રહા હય
 પદ પદ કે જીસે ખુદા, મે જાતે હંય મુસલમાં.
 કલમાં તેરે ફીરદોસુ કે ફરે ખોલ રહાહય.
 દન્દાન શલિહ આપકા એક જોહરે ચકતા
 ઉન્મત કે ગુનાહ શાતીયો મેં તોલ રહા હય
 જીન્નત કે મકાનો મે રહેગી તેરી ઉમ્મત.

ખુશ હો કર મહોમ્મદ સે ખુલા ખોલ રહા હય.
કળ બંધ હે અહમદ કાબી કયા નામ હય શીરી
યહ મીમતો મીસરી કી ડલી ઘોલ રહા હય.
જળ ફુસ્કા સવદાઈ હુઆ ખાજેર અજલ સે
યુસુફ કી બી કીમત સે વોહ અન્મોલ રહા હય

ગઝલ

યહી હસરત યહી પ્યારે સંવર્યા આરઘુદા દરમ.
ગસા જાઓ મોરી સુની નંગર્યા આરઘુ દરમ
ખડા હું કળસે અયસાકી તેરે મય ખાનેકા સદકા
મુઝે બો બરકે મિલ જાય ગમર્યા આરઘુ દારમ
જમાના સારા ફિરજાએ નહીગમ ઇનકા અય પ્યારે
ફિરે મુઝ સે ના મોહ તેરા નજર્યા આરઘુ દારમ
સરે મહશર ગુન્હેગારોં મે જીસદમ મંય ખડા હંગા
કરમકી તુમ ઉડહા દેના ચદર્યા આરઘુ દારમ
સનાએ હજરતે ખયરલ ખયામે કાયક ખુશગો
ગુજર જાય વહે દોરોજા ઉમર્યા આરઘુ દારમ

ગઝલ

દૌરમે સાગર રહે ગરદીશ મે પયમીના રહે.
મયકશોં કે સરપે યારખ પીરે મયખાના રહે.
જિસમેં પડજાવે નજર તેરી વોહ દીવાના રહે
ખ્લાં નિગાહે ચાર તરજે બેહીજખાના રહે.
કયા ઈંસી કો કહેને હય રસ્મે વહાદારી સનમ
દુશમની હમશે રહે ગયરોં સે યારના રહે.
ફિર ના પુછેગે મુઝે કશ્સમેં મુનકીર નહીર
મરતે દમ યારખ પ્યાલે રૂએ જાનાના રહે.
અયસે સાકી કે મય સદકે જો પીલાએ બરકે જામ
સા કીયા હરદમ સલામત તેરાં મયખાના રહે,

ચુરખની બહાર

સવાલ-એહમદ નગરસેં હું આયા સોધી સોધી ચુરખ લાયા
જીસને થોડીસીબી ખાયા ઉસને મઝેસ બહોતસા પાયા
જવાબ-તેરી ચુરખ જીસને ખાયા ઉસકો ખાક મઝે ન આયા

દીલમેં બીચારા પરનાયા ચુરણ સડી હુધ કયું લાયા
 સવાલ-ચુરણ મરદ ને કોઇ ખાવે ઉસકો પુરી નાકાત આવે
 હરએક તરહેંકી લઝઝત પાવ કુવતમેં રસ્તમ બન જાવે
 જવાબ-તેરી ચુરણ ને કોઇ ખાવે તાતક અમલી બીચટ જાવે
 હરે કસબેરીકા આવે ઉસકો મોત ઝલક દીખાવે
 સવાલ-હું મેં દખનકા બેપારી મેને છાની દુન્યાં સારી
 તેરી આદત હય નકારી તેરે નામપે ગેડી મારી
 જવાબ-ચલમે જાનેદે અચારી દેખી હમને સમ મકરારી
 હોગા આઝારી બાઝારી આયા બનકે બરાં બેપારી
 સવાલ-મોતો કાલા કર કંગાલ જાકર મછલીકા પુત જાન
 તેરા હોગા વતન બંગાલ તુજકો હય જંજલ
 જવાબ-તું હય કોઇ બરા ચંડાલ તેરે મુલકમેં આયા કાલ
 ભાગા વહાંસેં તું બદ લાલ બનગા કબીકા દલાલ
 સવાલ-મેરી હેબી આલા શાંન તું હે જાહેલ વ નાદાંન
 ગુરસે આવેગા જીસ આંન તેરા મુરેર હુંમા કાન
 જવાબ-સખમેં કમર તેરી શાંને મત કર ટરટર બેઇમાન
 કાટુંગા મે તેરે દો કાન મુઝકું ગુરતું અપના માન

ચુરન

મીરચી બની મેરી બચ આલા-જીસમેં સબી મસાલા ડાલા
 મીરચી લેતે જાવો લાલ-અબતો જાતા હય મીરચી વાલા
 મોલી અબ બની હય તર લીંબુ ડાલા હય દો ધર
 મેરા મારકીટમેં ધર દુશ્મન ઝેર ખાકર મર
 સવાલ-ચુરણ કયા બોલે રંગીલા
 મારકીટ કર બનાઉં લીલા પીલા
 મેરા કોઇ ગુર ન ચેલા મેતો ચુરણ બોલું અકેલા
 જવાબ-તુંજકો નલિ હય ચુરણ ચાદ
 મુદતમેં સામના કયું કરતા હય ઉસ્નાકોકે સાથ
 પીછે કરદુ તેરે હાથ બેનહું તુરંગમેં સીપાઇકે સાથ
 સવાલ-જો કોઇ મૈરી મીરચી ખાવે
 વો તો બગીચેમેં બેઠ જાવે
 આગે પીછે ન દેખે બાલે-ચોડા મસ્તીમેં દોડાવે

જવાબ-તીરથી જો કોઇ તેસી આવે
 ઉસકા લાલ બદન પર જવે
 ઉસકે સાથસે કોઇ ન આવે
 દુશ્મન દેખકર ચકરાવે

ચુરણ

દંધર ઉધરસે બગમી વાલા આયા
 ઉસને કાલ જની સીલભાયા
 મીરચી ક્ષેતે જાએ! લાલા
 અબતો જતા હય મીરચી, વાલા
 મેરી ઉસીસે આરી હય
 જીતકી ખલકતે સારી હય
 અરે મંચ કાન ખીચારી હય
 ગરીબી ખુદાકો ખ્યારી હય

ચુરણ

મારચી જની મેરી હય ઠોંસ
 ખુદા ખાય સંભાલે હોસ
 જબ ભાષ ચઢી ખુદેકા જોલ
 ખુદા ભાષે નવ નવ કોસ

તમામ શુદ્ધ.

આ સિવાય ગજલો હુમરીચો હોરીચો વા ખ્યાલ કીરનાઓ,
 વારનાઓ નાટકો વિગેરે ઘણી જાતની ચોપડીઓ. અમારે ત્યાંથી મ.
 જશે દેશાવરવાળાઓ પછસા પહેલા મોઢલવાથી નાલ મોઢલવામાં
 આવશે ને નાટપેટ કાગળ ક્ષેવામાં આવશે નહિ અને કી. પી, ધ
 માલ મોઢલવામાં આવશે તથા જથાળંચ મંગાવનારે રીખલા
 કારદ લખવું.

નળવાનું ઠેકાણું—શા પ્રેમચંદ હઠીસ ગ.
 બહારકોટ, તાંબાકાંટે ઠા. ફેજરના માલા—નીચે મુ'બક

